Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102279

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-09-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сопов Дмитро Сергійович

2. Sopov Dmytro Serhiyovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 103

Назва наукової спеціальності: Науки про Землю*

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-08-2021

Спеціальність за освітою: Землевпорядкування та кадастр

Місце роботи здобувача: Головне управління Держгеокадастру у Луганській області

Код за ЄДРПОУ: 39771244

Місцезнаходження: пр. Центральний , 17, корп. 2, м. Сєвєродонецьк, Луганська обл., 93404, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.051.023

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20301, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.55.61, 39.19.31

Тема дисертації:

1. Конструктивно-географічні основи раціонального землекористування в Луганській області

2. Constructive-geographic fundamentals of rational land use in Luhansk region

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено дослідженню особливостей землекористування в Луганській області. У першому розділі дисертації –розглянуто сучасні науково-теоретичні концепції досліджень проблем землекористування, понятєво-термінологічний апарат у сфері землекористування і методи конструктивно-географічного дослідження проблем землекористування. Обґрунтовано, що важливим інструментом здійснення конструктивно-географічного дослідження проблем землекористування є його понятєво-термінологічний апарат, що нині перебуває на стадії розроблення. Відзначено, що все різноманіття пов'язаних із тематикою дослідження понять і термінів можна об'єднати у дві основні групи – з одного боку, це поняття й терміни зі сфери землеустрою, з іншого – понятєво-термінологічний апарат геоекології та конструктивної географії. У другому розділі дисертації окреслено основні риси геолого-тектонічної будови, рельєфу, клімату, гідрографії, ґрунтів, природної рослинності, а також охарактеризовано ландшафти й наведено схему фізико-географічного районування Луганської області. Визначено, що нераціональне ставлення до природних ресурсів, зокрема земельних, мало наслідком численні прояви незворотних

деградаційних природно-техногенних процесів, що зараховує Луганщину до числа екологічно проблемних регіонів України. У третьому розділі дисертації проаналізовано формування, сучасний стан та динаміку структури землекористування, детально висвітлені особливості сільськогосподарського землекористування й пов'язані з ним перетворення рельєфу та ландшафту, характерні риси промислового землекористування й викликане ним порушення земель, роль і місце міських земель у структурі землекористування та значення інших видів землекористування. Встановлено, що сільськогосподарський тиск на землі високий на всій території Луганщини, а в її південній частині – особливо високий, або катастрофічний, оскільки площа непридатних земель тут більша, ніж на півночі області, через природні умови; крім того, цей регіон зазнає більшого антропогенно-техногенного навантаження через розвиток гірничодобувної та супутніх галузей промисловості. У четвертому розділі дисертації розглянуто класифікацію антропогенно змінених земель Луганщини; розроблено оцінку екологічної небезпеки у сфері землекористування в Луганській області; визначено перспективи екологічної оптимізації сільськогосподарського землекористування в Луганській області; проведено районування території Луганської області за ознаками екологічності землекористування; запропоновано рекомендації щодо проведення заходів з оптимізації сільськогосподарського землекористування на Луганщині; проаналізовано інвестиційну привабливість земель Луганщини. Встановлено, що головними напрямами екологічної оптимізації землекористування на Луганщині є зменшення площ ріллі у структурі земельного фонду, заліснення територій, зайнятих ерозійнонебезпечними схилами, розвиток колись традиційних, але згодом невиправдано забутих галузей сільського господарства (бджільництво, конярство тощо), збільшення питомої ваги територій, зайнятих об'єктами природно-заповідного фонду. Відповідно до здійсненої оцінки екостану земель північної частини Луганської області у сфері сільськогосподарського землекористування виділено чотири групи адміністративних районів за ознакою екологічної стійкості агроландшафтів.

2. The dissertation is devoted to the research of land use peculiarities in Luhansk region. In the first section of the dissertation - modern scientific and theoretical concepts of research of land use problems, conceptual and terminological apparatus in the field of land use and methods of constructive and geographical research of land use problems are considered. It is substantiated that an important tool for the implementation of constructive-geographical research of land use problems is its conceptual and terminological apparatus, which is currently under development. It is noted that all the variety of related concepts and terms can be combined into two main groups - on the one hand, these concepts and terms in the field of land management, on the other - the conceptual and terminological apparatus of geoecology and constructive geography. The second section of the dissertation outlines the main features of geological and tectonic structure, relief, climate, hydrography, soils, natural vegetation, as well as describes the landscapes and provides a scheme of physical and geographical zoning of Luhansk region. It is determined that the irrational attitude to natural resources, in particular land, has resulted in numerous manifestations of irreversible degradation of natural and man-made processes, which makes Luhansk region one of the ecologically problematic regions of Ukraine. The third section of the dissertation analyzes the formation, current state and dynamics of land use structure, highlights the features of agricultural land use and related transformations of relief and landscape, the characteristics of industrial land use and the resulting land disturbance, the role and place of urban land in land use structure and importance. other types of land use. It is established that the agricultural pressure on the land is high throughout the Luhansk region, and in its southern part - especially high or catastrophic, as the area of unsuitable land here is larger than in the north of the region, due to natural conditions; in addition, this region is experiencing a greater anthropogenic and man-made load due to the development of mining and related industries. In the fourth section of the dissertation the classification of anthropogenically changed lands of Luhansk region is considered; an environmental hazard assessment in the field of land use in Luhansk region has been developed; the prospects of ecological optimization of agricultural land use in Luhansk region are determined; the zoning of the territory of Luhansk region was carried out on the grounds of ecological land use; recommendations for measures to optimize agricultural land use in Luhansk region; the investment attractiveness of the lands of Luhansk region is analyzed. It is established that the main directions of ecological optimization of land use in Luhansk region are reduction of arable land in the structure of the land fund,

afforestation of territories occupied by erosion-dangerous slopes, development of once traditional, but later unjustifiably forgotten branches of agriculture (beekeeping, horse breeding, etc.) objects of the nature reserve fund. According to the assessment of the eco-condition of the lands of the northern part of Luhansk region in the field of agricultural land use, four groups of administrative districts have been identified on the basis of ecological sustainability of agro-landscapes.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кисельов Юрій Олександрович
2. Kyselov Yurii Oleksandrovych

Кваліфікація: д. геогр. н., 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лаврик Олександр Дмитрович

2. Lavryk Oleksandr Dmytrovych

Кваліфікація: д. геогр. н., 11.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смирнова Світлана Михайлівна

2. Smyrnova Svitlana Mykhailivna

Кваліфікація: к. геол. н., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пересадько Віліна Анатоліївна

2. Peresadko Vilina Anatoliivna

Кваліфікація: д. геогр. н., 11.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тітенко Ганна Валеріївна

2. Titenko Ganna Valeriivna

Кваліфікація: к. геогр. н., 11.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Максименко Надія Василівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Максименко Надія Василівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.